

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

II. ÚS 379/2025-11

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ľuboša Szigetiho (sudca spravodajca) a sudcov Petra Molnára a Petra Straku v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľky **DACHSER Slovakia a. s.**, Lozorno 1126, IČO 35 752 700, zastúpenej advokátom JUDr. Vladimírom Danilákom, Kadnárova 83, Bratislava, proti postupu Okresného riaditeľstva Policajného zboru Malacky v konaní vedenom pod ČVS: ORP-337/2-VYS-MA 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť a skutkový stav veci

1. Sťažovateľka sa ústavnou sťažnosťou doručenou ústavnému súdu 21. mája 2025 domáha vyslovenia porušenia základného práva na prerokovanie vecí bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom okresného riaditeľstva v konaní vedenom pod ČVS: ORP-337/2-VYS-MA 2024. Sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd prikázal okresnému riaditeľstvu konať bez zbytočných prietáhov, priznal jej primerané finančné zadosťučinenie 1 000 eur a náhradu trov konania.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že okresné riaditeľstvo vedie napadnuté konanie vo veci trestného oznámenia podaného sťažovateľkou 4. septembra 2024 (v ústavnej sťažnosti nesprávne uvedené 4. septembra 2025, pozn.) pre podozrenie zo spáchania zločinu sprenevery podľa § 213 ods. 1, ods. 2 písm. d) a ods. 3 písm. a) Trestného zákona a zločinu neoprávneného vyrobenia a používania platobného prostriedku podľa § 219 ods. 2, ods. 5 písm. a) a ods. 6 Trestného zákona. Trestné oznámenie bolo doplnené 17. septembra 2024. Podozrivou zo spáchania predmetných skutkov je podľa oznamovateľa [REDAKOVANÉ]. Vyšetrovateľka 24. septembra 2024 spracovala žiadosť o podanie informácií v zmysle § 3 ods. 1 a 5 Trestného poriadku na účely získania údajov, ktoré sú predmetom bankového tajomstva. Žiadosti boli adresované Tatra banke, a. s., a Slovenskej sporiteľni, a. s. Súhlas prokurátora bol udelený 1. októbra 2024. Odpoveď Tatra banky, a. s., s prílohami bola okresnému riaditeľstvu doručená 21. októbra 2024. Slovenská

sporiteľňa, a. s., zaslala odpoveď vyšetrovatelke 17. decembra 2024. Do vyšetrovacieho spisu boli vyšetrovatelkou zároveň zabezpečené ďalšie listinné dôkazy, a to lustrácia z úradu geodézie, kartografie a katastra, výpisy z listov vlastníctva, zoznam vozidiel, lustrácia podozrivej, indikatívna informácia z Centrálného registra exekúcií, výpis z obchodného registra obchodnej spoločnosti.

3. Okresná prokuratúra Malacky 6. februára 2025 prijala žiadosť sťažovateľky o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku v predmetnej trestnej veci. Prokurátorka okresnej prokuratúry preskúmala na vec sa vzťahujúci spisový materiál a v odpovedi č. k. 1Pn 403/24/1106-10 z 5. marca 2025 sťažovateľke oznámila, že vyšetrovatel Policajného zboru vo veci nie je nečinný. Je síce pravdou, že od podania trestného oznámenia uplynula dlhšia doba, ale zároveň skonštatovala, že podľa poškodeného podozrivá osoba sa mohla dopúšťať nelegálnej činnosti od roku 2018, pričom trestné oznámenie bolo podané až po viac ako 6 rokoch. Keďže ide o dlhé časové obdobie (január 2018 až september 2024), za ktoré je potrebné analyzovať bankové výpisy, ide o časovo náročnejšie konanie. Trestný poriadok neumožňuje vyšetrovatelovi svojvoľne vymedziť skutok, právna kvalifikácia musí vyplývať zo zisteného skutkového stavu. Bolo by v rozpore so zásadami trestného konania si najprv vytvoriť skutkové okolnosti tak, aby zodpovedali určitej právnej kvalifikácii, a potom tomu prispôbiť dokazovanie. Napriek už uvedenému, vzhľadom na čas, ktorý uplynul od podania trestného oznámenia, prokurátorka v zmysle svojich oprávnení vyšetrovatelke uložila, aby zabezpečila v tejto veci nápravu a rozhodla o ďalšom postupe v zmysle Trestného poriadku. Na účely odstránenia niektorých nezrovnalostí, ktoré vyplynuli z analýzy predložených bankových účtov, je potrebné vypočítať zodpovedného zamestnanca poškodenej spoločnosti, rovnako aj podozrivú [REDAKOVANÉ]. Táto odpoveď bola doručená sťažovateľke 6. marca 2025.

4. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti v podstatnom namieta, že okresné riaditeľstvo v napadnutom konaní spôsobilo neprimerané prietahy, v ktorých dôsledku nebolo v predmetnej trestnej veci právoplatne rozhodnuté, pričom od podania trestného oznámenia sťažovateľkou až do podania ústavnej sťažnosti uplynulo viac ako osem mesiacov. Napriek tomu, že oznámila všetky potrebné údaje vyšetrovatelke, dosiaľ nedošlo k výsluchu označených osôb.

II.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

5. Ústavný súd ústavnú sťažnosť predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“). Ústavný súd na predbežnom prerokovaní preskúmal, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde) a osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

6. Ústavný súd pripomína, že v zmysle princípu subsidiarity, ktorý je vyvoditeľný z čl. 127 ods. 1 ústavy, ochrana ústavnosti nie je a podľa svojej povahy ani nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale je úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Právomoc ústavného súdu rozhodovať o sťažnostiach podľa čl. 127 ods. 1 ústavy predstavuje *ultima ratio*

inštitucionálny mechanizmus, ktorý sa uplatní až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu podľa zásad uvedených v § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého je ústavná sťažnosť neprípustná, ak sťažovateľ nevyčerpal právne prostriedky, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05, II. ÚS 156/09, I. ÚS 480/2013, IV. ÚS 68/2020 a i.).

7. Koncepcia konania o ústavnej sťažnosti je totiž založená na tom, že predstavuje subsidiárny procesný prostriedok na ochranu ústavou zaručených základných práv a slobôd. Ústavný súd nie je súčasťou sústavy všeobecných súdov či iných orgánov verejnej moci, a preto nemôže nahrádzať ich činnosť. Jeho úlohou je v súlade s čl. 124 a nasl. ústavy ochrana ústavnosti, a nie tzv. bežnej zákonnosti, resp. protiprávnosti. Z tohto pohľadu je nevyhnutnou podmienkou konania, ktorá musí byť pred podaním ústavnej sťažnosti splnená, vyčerpanie všetkých procesných prostriedkov, ktoré zákon sťažovateľovi na ochranu jeho práv poskytuje. Právomoc ústavného súdu je teda vybudovaná na zásade prieskumu vecí právoplatne skončených, ktorých eventuálnu protiústavnosť už nemožno zhojiť inými procesnými prostriedkami, resp. už nie je možná náprava iným spôsobom. Jedinú výnimku z tohto pravidla predstavuje § 132 ods. 3 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd neodmietne prijatie ústavnej sťažnosti pre jej neprípustnosť, ak sťažovateľ preukáže, že nevyčerpal právne prostriedky nápravy, ktoré mu priznáva zákon na ochranu jeho základných práv a slobôd, z dôvodov hodných osobitného zreteľa, ktoré však sťažovateľka v podanej ústavnej sťažnosti netvrdila, tým menej preukazovala.

8. Ústavná sťažnosť teda má byť podaná až vtedy, ak sa sťažovateľ nemôže reálne domôcť ochrany svojich práv u ostatných orgánov verejnej moci. Postavenie ústavného súdu tak možno obrazne prirovnať k „záchrannej brzde“, ktorú je možné použiť až vtedy, ak zlyhajú všetky obvyklé a predvídané prostriedky na zabránenie vzniku hroziacej ujmy, teda zabránenie porušenia ústavných práv. Konanie o ústavnej sťažnosti však nie je a ani nemôže byť pomyselnou „skratkou“, ktorou by bolo možné obchádzať konanie už vedené, resp. ktoré môže byť vedené na návrh sťažovateľa pred inými orgánmi verejnej moci (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

9. Subsidiarita ústavnej sťažnosti má pritom dimenziu formálnu i materiálnu. Formálna dimenzia znamená, že sťažovateľ pred podaním ústavnej sťažnosti musí „formálne“ podať všetky prostriedky na ochranu práv, ktorými disponuje, a materiálnou subsidiaritou je myslené to, že tieto prostriedky odôvodní spôsobom, ktorý všeobecnému súdu umožní ústavnoprávny prieskum. Pokiaľ právny predpis ustanovuje, že v určitej procesnej situácii je príslušný na rozhodovanie o právach a slobodách jednotlivca konkrétny orgán verejnej moci, bolo by zásahom do jeho právomoci a porušením princípu del'by moci (čl. 2 ods. 2 ústavy), pokiaľ by iný orgán o týchto právach rozhodoval bez toho, aby bola daná možnosť príslušnému orgánu na realizáciu jeho právomoci. Obidve tieto hľadiská preto treba reflektovať pri interpretácii a aplikácii jednotlivých inštitútov zákona o ústavnom súde, v danom prípade pre posúdenie prípustnosti ústavnej sťažnosti a príslušnosti ústavného súdu na jej prijatie na ďalšie konanie (IV. ÚS 68/2020, II. ÚS 559/2021, II. ÚS 514/2022, II. ÚS 156/2023).

10. V rámci predbežného prerokovania s prihliadnutím na sťažovateľkou formulované argumenty ústavný súd dospel k záveru, že ústavnú sťažnosť je potrebné odmietnuť podľa § 56 ods. 2 zákona

o ústavnom súde, a to z dôvodu jej neprípustnosti podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

11. Sťažovateľka namieta vo svojej ústavnej sťažnosti nezákonnosť postupu okresného riaditeľstva v štádiu pred začatím trestného stíhania. Ide o jednu z fáz predsúdneho konania, ktorá je upravená v § 196 až § 198 Trestného poriadku. Aj pri postupe pred začatím trestného stíhania vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti prokurátor (§ 230 ods. 1 Trestného poriadku). V rámci tejto pôsobnosti je prokurátor oprávnený využívať celý rad inštitútov, ktoré mu umožňujú eliminovať nedostatky trestného konania. Orgány prokuratúry pri ochrane práv a zákonov chránených záujmov fyzických osôb a právnických osôb a štátu (čl. 149 ústavy) však nedisponujú len prostriedkami nápravy podľa Trestného poriadku, ale sú oprávnené využívať inštitúty poskytované zákonom č. 153/2001 Z. z. o prokuratúre v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o prokuratúre“). Prokurátor vykonáva svoju pôsobnosť v trestnom konaní v rozsahu ustanovenom osobitnými predpismi (Trestný poriadok), najmä vykonáva dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní [§ 17 ods. 1 a 2 písm. a) zákona o prokuratúre]. Postup preskúmania zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní vrátane postupu spočívajúceho v preskúmaní postupu policajta v priebehu vyšetrovania alebo skráteného vyšetrovania podľa Trestného poriadku alebo odstránenia prieskumov prokurátora v predsúdnom konaní upravuje príkaz generálneho prokurátora Slovenskej republiky č. 11/2019 z 28. novembra 2019 o postupe prokurátorov pri vybavovaní žiadosti o preskúmanie zákonnosti v predsúdnom trestnom konaní (ďalej len „príkaz“) vydaný podľa § 10 ods. 2 zákona o prokuratúre. Podľa čl. 4 príkazu ak tento príkaz ďalej neustanovuje inak, na vybavenie žiadosti, ktorá smeruje proti postupu alebo rozhodnutiu policajta, je príslušný prokurátor vykonávajúci dozor nad dodržiavaním zákonnosti pred začatím trestného stíhania a v prípravnom konaní (ďalej len „dozorujúci prokurátor“).

II.1. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom okresného riaditeľstva do 5. marca 2025:

12. Vo vzťahu k sťažovateľkou napadnutému postupu okresného riaditeľstva do 5. marca 2025 ústavný súd konštatuje, že v zmysle princípu subsidiarity zakotveného v čl. 127 ods. 1 ústavy poskytuje ústavný súd v konaní podľa uvedeného článku ochranu základným právam alebo slobodám fyzických osôb a právnických osôb za podmienky, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný orgán verejnej moci.

13. Sťažovateľka svojou žiadosťou z 28. januára 2025 o preskúmanie postupu policajta brojila proti nesprávnemu postupu policajta, ktorý nerozhodol bezodkladne, najneskôr však do 30 dní od doručenia trestného oznámenia buď podľa § 197 ods. 1 písm. a) až d) a ods. 2 Trestného poriadku, alebo podľa § 199 ods. 1 Trestného poriadku a nezačal trestné stíhanie vo veci. Samotná sťažovateľka v žiadosti uvádza, že trestné stíhanie nebolo začaté (teda prípravné konanie sa nezačalo, pozn.), napriek tomu požiadala dozorujúceho prokurátora o preskúmanie postupu policajta podľa § 210 ods. 1 Trestného poriadku, ktoré sa týka už samotného prípravného konania. Dozorujúci prokurátor jej žiadosť vybavil predmetným prípisom z 5. marca 2025, tiež odvolávajúc sa na § 210 ods. 1 Trestného poriadku. Nedošlo tak k preskúmaniu (ne)správnosti postupu policajta podľa § 197 Trestného poriadku, a tým ani k vydaniu záväzného pokynu zo strany dozorujúceho prokurátora na postup podľa § 197 Trestného poriadku v zmysle § 230 ods. 2 písm. a) Trestného poriadku.

II.2. K namietanému porušeniu označených práv napadnutým postupom okresného riaditeľstva po 5. marci 2025:

14. Ústavný súd v rámci svojej rozhodovacej činnosti opakovane konštatoval (m. m. I. ÚS 16/99, I. ÚS 21/99), že účelom práva účastníka konania pred orgánmi činnými v trestnom konaní podať žiadosť o preskúmanie postupu vyšetrovateľa, resp. postupu policajta je poskytnutie príležitosti týmto orgánom, aby samy odstránili protiprávny stav zapríčinený porušením základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov, a preto ústavný súd o ústavnej sťažnosti, ktorou je namietané porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, resp. práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru, koná iba za predpokladu, že sťažovateľ preukáže, že využil označené právne prostriedky podľa Trestného poriadku (m. m. I. ÚS 179/06). Podľa názoru ústavného súdu podanie žiadosti o preskúmanie postupu policajta podľa § 198 ods. 2 Trestného poriadku sa zásadne považuje za účinný prostriedok ochrany takých základných práv, ktoré súvisia so základným právom na konanie bez zbytočných prietáhov (m. m. IV. ÚS 153/03, I. ÚS 179/06, II. ÚS 314/2023).

15. Uvedené závery ústavného súdu možno v súčasnosti aplikovať aj vo vzťahu k napadnutému postupu okresného riaditeľstva po oznámení dozorujúceho prokurátora z 5. marca 2025. Ústavný súd v tejto súvislosti poukazuje na to, sťažovateľka má možnosť na odstránenie prípadných prietáhov v konaní v postupe policajta v predmetnom konaní požiadať dozorujúceho prokurátora na postup, ktorý je bližšie popísaný ústavným súdom v bodoch 11 a 13 tohto uznesenia.

16. Tento prostriedok nápravy navyše predstavuje pre sťažovateľku efektívnejšiu cestu na dosiahnutie nápravy (t. j. odstránenie sťažovateľkou tvrdených prietáhov v napadnutom postupe) prostredníctvom dozorovej, prípadne nadriadenej prokuratúry.

17. Možno tak zhrnúť, že je nepochybné, že sťažovateľka nevyčerpala všetky prostriedky, ktoré jej zákon na ochranu označených práv v trestnom konaní účinne poskytuje, keďže nepodala žiadosť o preskúmanie napadnutého postupu okresného riaditeľstva podľa § 198 ods. 2 Trestného poriadku.

18. Vzhľadom na to, že sťažovateľka nevyužila právny prostriedok ochrany svojich práv, ktorý jej osobitný predpis účinne poskytuje a na ktorého použitie je oprávnená, bolo potrebné jej ústavnú sťažnosť v tejto časti pri predbežnom prerokovaní odmietnuť ako neprípustnú podľa § 56 ods. 2 písm. d) zákona o ústavnom súde v spojení s § 55 písm. d) zákona o ústavnom súde a § 132 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

19. Keďže ústavný súd ústavnú sťažnosť ako celok odmietol, bolo bez právneho významu zaoberať sa ďalšími návrhmi sťažovateľky uplatnenými v jej ústavnej sťažnosti.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 1. júla 2025

Luboš Szigeti
predseda senátu